

“Sebes indica com hauria pogut ser l'evolució de l'arquitectura ibèrica”

Entrevista a Núria Otero i David Camuña

“Sebes indica com hauria pogut ser l'evolució de l'arquitectura ibèrica”

Núria Otero Herraiz, investigadora en formació de l'ICAC, i David Camuña, alumne del **Màster en Arqueologia Clàssica** i becari de recerca de l'ICAC, han col·laborat aquest estiu en la desena campanya d'excavacions a Sebes (Flix, Ribera d'Ebre), jaciment ocupat del segle VIII-VII al segle VI-V aC. La campanya ha sigut del 30 d'agost al 12 de setembre i hi han participat una quinzena de persones. Des del 2005 al jaciment hi treballa un equip format per investigadors de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica i de la Universitat de Barcelona (UB).

En què s'ha centrat la campanya del 2013 a Sebes?

D'una banda, hem excavat al poblat que hi ha al vessant sud-oest del jaciment, a mitja altura, datat de la segona meitat del segle VI o principis del V aC (ibèric antic), i de l'altra, un equip de restauradores de la UB ha consolidat una filera d'habitacions en una terrassa inferior del mateix vessant, amb la mateixa cronologia. Aquest any, doncs, no s'ha fet res a la part de dalt del turó, la part més antiga, on hi ha un poblat del primer ferro abandonat a finals del segle VII principis del VI aC.

Què destacaríeu de les excavacions en aquest assentament a mig turó?

Els sectors on treballava la Núria, el 5 i 6, han sigut molt pobres de material però en canvi s'hi han pogut documentar estructures muràries pertanyents a una bateria de quatre o cinc cases del poblat, formada per cases que comparteixen les parets mitgeres.

La novetat són aquests murs, doncs?

Sí, perquè tenen la peculiaritat d'adossar-se els uns als altres però descrivint una corba, una corba que s'adapta a la topografia del turó, com si s'hagués construït sobre la marxa i no amb planificació prèvia. Aquest tipus de construcció és una novetat, i contrasta amb les habitacions de la terrassa de baix, així com amb les de l'hàbitat del primer ferro.

Treballs al sector 3 durant

la visita guiada del 8 de setembre.

Per què?

Perquè sembla construïda en diversos moments, a mida que sorgeixen noves necessitats, mentre que a baix és al contrari: la disposició de les cases, és rectilínia i les parets mitgeres s'adossen a un mur de fons continu. Quadra amb la tesi que quan se'ls va fer petit el poblat de mig turó van baixar i van fer aquest altre ja de manera més planificada. Sebes, doncs, indica com hauria pogut ser l'evolució de l'arquitectura ibèrica, i fent paral·lels amb altres jaciments de la zona, permet pensar en models "locals" d'iberització.

Quina altra troballa significativa heu fet?

El David estava al sector 3, on es va fer moltes troballes materials interessants. A més de molts fragments informes de ceràmica, s'ha documentat algun fragment amb forma que podria ser un got amb peu i obert de dalt, usat potser per a mescles. També hem trobat tapadores d'olla, un recipient decorat amb aplicacions de cordons i mugrons, ceràmica pintada, una fíbula de bronze que servia per subjectar els vestits, un ganivet de ferro quasi sencer...

I tot això a quina conclusió fa arribar?

Per començar, que l'habitació es feia servir per a la vida comuna, perquè s'hi ha trobat tant ceràmica feta a mà, de cuina, com ceràmica a torn, usada com a vaixel·la i també per emmagatzemar o servir.

Sectors 3 i 4, al vessant sud-oest del turó de Sebes.

Què més?

Estructuralment s'ha descobert un nivell de cendres que indica que l'habitació va patir un incendi, un incendi accidental, perquè no s'han trobat indicis de violència ni de destrucció intencional. El que s'ha trobat són moltes toves formant un nivell d'enderroc sobre les cendres de les bigues caigudes. Les toves estan molt dures precisament de resultes d'haver estat exposades a molt foc.

El podeu datar, el foc?

El material ceràmic ens dóna una datació de finals del segle VI o inicis del V aC. D'altra banda, val la pena dir que des del punt de vista estructural també hem trobat un mur de toves que dividia la casa en dos, i adossada a aquest mur una estructura de planta quadrangular formada de toves i pedra, que podria ser la base d'un pilar que subjectés el sostre.

Us sembla que hi ha excavació per anys, a Sebes?

Sí, hi ha molta feina per fer, i potser hi ha una altra terrassa habitada, d'altra banda cal tenir en compte que el turó està molt erosionat i per aquest motiu les estructures podrien estar molt deteriorades.

Per sort teniu el suport del poble.

Sí, Flix està molt implicat en la posada en valor i la divulgació del jaciment, i la visita guiada que s'hi fa cada any té molt públic. Hi ha molt compromís institucional. L'Ajuntament és conscient que Sebes és un actiu patrimonial.

Què us ha significat personalment participar en la campanya?

David: Per mi ha sigut el primer cop a Sebes i l'experiència m'ha agradat molt. Formava part de l'equip de l'ICAC i tant la feina com l'ambient d'excavació han sigut molt positius.

Núria: Jo ja hi havia excavat el 2011, i m'ha agradat veure la continuïtat dels treballs i poder observar-ne resultats. Personalment també m'és interessant perquè em permet comparar l'evolució de les estructures d'hàbitat a la Il·lervània, un territori amb moltes connexions i veïnatge amb la Il·lervània, en la qual centro la meua recerca perquè faig una tesi sobre l'evolució del poblament protohistòric a la Il·lervània, centrant-me en el sector occidental.

Carme Badia i Puig (text i retrats)

Octubre del 2013

Més informació

“Hem fet una síntesi i posada al dia de la recerca en món ibèric a l'Ebre”, entrevista a M. Carme Belarte arran de la publicació del llibre *Iberos del Ebro* (2013)

“Sebes ens permet conèixer més el pas del primer ferro a l'ibèric antic” (campanya 2011)

Vídeo reportatge **Excavacions a Sebes** (2011)

“Sebes és un dels pocs exemples a Catalunya de poblat i necròpolis contemporanis”
(campanya 2008)